

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/185/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719200844
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5719200844.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v spore žalobcu: SetCar sk, a.s., IČO: 50 387 189, so sídlom Ulica priemysel'ná 10, 038 52 Sučany, právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát, so sídlom Y. X, XXX XX I., proti žalovanému: DONAU Versicherung AG Vienna Insurance Group, IČ: FN32002m, Schottenring 15, 1010 Viedeň, Rakúska republika, zastúpeného likvidačným zástupcom na území Slovenskej republiky: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom S. T. X/A, XXX XX H., o zaplatenie sumy vo výške 166,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 17C/6/2019-167 zo dňa 30.05.2019, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie v predmetnom spore rozhodol rozsudkom pre zmeškanie nasledovne:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 166,65 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 166,65 eur od 22.11.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na 100 % - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Rozsudkom pre zmeškanie rozhodol z dôvodu, že mal za to, že boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 274 CSP, nakoľko žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi. Žalobca podal návrh súdu na rozhodnutie vo veci rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že v konkrétnom prípade neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. V súdnom konaní nebol nečinný a podaním doručeným súdu dňa 29.05.2019 ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' právneho zástupcu na pojednávaní na deň 30.05.2019 z dôvodu neodkladných pracovných povinností a hospodárnosti konania, v ktorom ospravedlnení sa vyjadril, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a že súhlasí s prejednáváním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Ďalej poukázal na to, že zo strany súdu nebol bezodkladne po podaní ospravedlnenia a pred vydaním rozsudku informovaný, ako súd posúdil jeho ospravedlnenie v zmysle § 183 ods. 4 CSP. Vzhľadom na to nebola splnená kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 274 písm. b) CSP. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu žalovaného proti rozsudku okresného súdu podal písomné vyjadrenie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

Vo svojom vyjadrení uviedol, že má za to, že boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v zmysle § 274 CSP. Napadnutý rozsudok pre zmeškanie považuje za zákonný a dostatočne odôvodnený, nakoľko súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne poukazuje na splnenie podmienok uvedených v ust. § 274 CSP. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje sankciu za nedostavenie sa na pojednávanie a obdobný záver zaujal aj Krajský súd v Bratislave v bode 19. odôvodnenia uznesenia sp.zn. 3Co/39/2018 zo dňa 18.3.2019. Za ospravedliteľné dôvody neprítomnosti možno považovať iba tie dôvody, pre ktoré by súd odpustil zmeškanie akejkolvek inej procesnej lehoty, t.j. všetky prípady náhlych a neočakávaných prekážok v podobe zdravotných či iných dôvodov, pre ktoré žalovaný zmeškal predpísaný procesný úkon a bolo by preto nespravodlivé sankcionovať ho za porušenie povinnosti, ktoré sám nespôsobil. Je nevyhnutné, aby okrem včasného ospravedlnenia bola naplnená aj požiadavka vážnosti okolnosti, ktorými strana ospravedlňovala svoju neprítomnosť. V prípade predvolania strany konania alebo jej zástupcu na súdne pojednávanie nie je objektívne znemožňujúcim dôvodom neúčasti navyšovanie trov konania, ako ani všeobecná pracovná zaneprázdnenosť. Zastáva stanovisko, že po splnení zákonných predpokladov je možné kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP rozhodnúť aj vtedy, ak sa už žalovaný vyjadril k žalobe, teda v priebehu konania nebol pasívny a skutkové tvrdenia žalobcu poprel. Žiadne ustanovenie upravujúce problematiku vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného neodkazuje na § 183 ods. 4 CSP, a teda súd nemá povinnosť informovať stranu o neakceptovaní jej ospravedlnenia. Napokon aj samotný súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného je pri naplnení zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie irelevantný, nakoľko v zmysle ust. § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v jej neprítomnosti a otvorí pojednávanie. To znamená, že súd bez ohľadu na to, či bol súhlas daný alebo nie, musí rozhodnúť o tom, či sa bude konať v neprítomnosti žalovaného. Súhlas neprítomnej strany sa tak v danom smere nevyžaduje.

4. Replika a duplika sporovými stranami nebola podaná.

5. Krajský súd ako súd odvolací v zmysle ust. § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávneným subjektom sporu proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok (§ 355 ods. 1, § 356 písm. b), § 359, § 362 ods. 2 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní v intenciách § 379 a § 380 CSP rozsudok okresného súdu zrušil v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v súlade s ust. § 391 ods. 1 CSP.

6. V zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. V zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu do ktorého právomoci vec patrí.

8. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP na základe toho, že boli kumulatívne splnené podmienky na vydanie takého rozsudku. Žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci napriek tomu, že bol naň riadne a včas predvolaný, bol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného, pričom napriek tomu svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami a žalobca na pojednávaní navrhol, aby súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

9. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že bola dodržaná podmienka upravená v ust. § 274 písm. a) CSP, t.j. že v rámci predvolania na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Zároveň je nepochybné, že bol predvolaný riadne a včas. Žalovaný zaslal súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nariadenom na deň 30.05.2019 podaním zo dňa 29.05.2019, a to z dôvodu neodkladných

pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). Zároveň uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Uvedené ospravedlnenie súd prvej inštancie oboznamoval pred začatím pojednávania, čo vyplýva zo zápisnice z pojednávania.

10. Argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej nie je akceptovateľné, aby puhyým, všeobecným a nepreukázaným tvrdením o pracovnej zaťažnosti (bližšie nešpecifikovanej) mohla sporová strana v zásade odblokovať zákonnú možnosť súdu vydať kontumačný rozsudok, nakoľko musí ísť o preukázané okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré objektívne znemožňujú účasť na súdnom pojednávaní, má racionálne základ. Na druhej strane sa však odvolací súd nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí o splnení druhej kumulatívnej podmienky - absencie včasného ospravedlnenia neúčasti na nariadenom pojednávaní. Za včasné ospravedlnenie možno považovať také ospravedlnenie, ktoré je súdu doručené najneskôr do začiatku pojednávania (komentár Števek M. a kol. Civilný sporový poriadok C.H.Beck 2016 str. 1004). Z tohto pohľadu mohol v okolnostiach súdnej veci uzavrieť, že ospravedlnenie doručené žalovaným pred začatím pojednávania je ospravedlnením včasným.

11. Inštitút rozsudku pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, ako i nemožnosť vykladať ustanovenia Civilného sporového poriadku formalisticky. Odvolací súd považuje za nutné podotknúť, že súd prvej inštancie prehliadol písomný odpor žalovaného proti platobnému rozkazu, ktorý obsahuje argumentáciu popierajúcu uplatnený nárok. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 4. júna 2019, v ktorom konštatoval „považuje za potrebné dať do pozornosti, že formalistický výklad ust. § 274 CSP, a to, že súd vždy za kumulatívneho splnenia v tomto ustanovení zakotvených zákonných podmienok rozsudkom pre zmeškanie „žalobe vyhovie“ skutočne nie je žiaduci, najmä, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávaní, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie. Návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 274 CSP treba posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Napriek kogentnosti ust. § 274 CSP by pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej)“. Zároveň bolo obdobie rozhodnuté v iných veciach Krajského súdu v Žiline.

12. Dovolací súd opätovne poukazuje na to, že žalovaný v ospravedlnení uviedol, že súhlasí s rozhodnutím vo svojej neprítomnosti, čo by v opačnom prípade fakticky smerovalo k povinnej účasti žalovaného na pojednávaní za každých podmienok, inak by mu hrozila kontumačná strata procesu, čo presahuje rámec požiadaviek princípu kontradiktórnosti súdneho konania a nezodpovedá relevantnej procesnej úprave v zmysle základného princípu v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

13. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní poukazoval na postup súdu v zmysle ust. § 183 ods. 4 CSP, odvolací súd uvádza, že v danom prípade žalovaný v ospravedlnení svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní iba vysvetlil dôvod neprítomnosti na pojednávaní bez toho, aby zároveň požadoval súdu o odročenie pojednávania. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo povinnosťou súdu postupovať v zmysle tohto zákonného ustanovenia, nakoľko jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiadala o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý. Analógia legis v danom prípade neprichádza do úvahy.

14. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd má za to, že neboli splnené všetky zákonom požadované kumulatívne podmienky na vydanie kontumačného rozsudku na pojednávaní v zmysle ust. § 274 CSP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Úlohou súdu prvej inštancie bude v predmetnej veci opätovne rozhodnúť, zistené skutočnosti vyhodnotiť, vec správne posúdiť a svoje rozhodnutie odôvodniť v zmysle kritérií uvedených v ust. § 220

CSP. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)